
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מרחבים היסטוריים והים התיכון - 45418

תאריך עדכון אחרון 16-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): יובל טל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yuval.tal@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הים התיכון כאזור גיאוגרפי, מרחב תרבותי, יחידה כלכלית, ויציר דמיון מהווה את אחד מאבני היסוד של ההיסטוריה וההיסטוריוגרפיה האירופית, האפריקאית, והמזרח תיכונית. בקורס זה נערוך קריאה ביקורתית בטקסטים קאנוניים על הים התיכון ותרבויות ים תיכוניות, ונדון בנושאים היסטוריים, תרבותיים, ופוליטיים שעיצבו את ההיסטוריה של הים התיכון, כמו מסחר חוצה יבשות, רב-תרבותיות, מפגשים בין מיעוטים, וקולוניאליזם. בנוסף, בכל שיעור נלמד על תאוריות ומתודולוגיות היסטוריוגרפיות שונות ונבחן כיצד הם השפיעו על הכתיבה ההיסטורית על הים התיכון.

מטרות הקורס:

הקורס יעניק לתלמידים היכרות עם חלק מהיצירות ההיסטוריוגרפיות הקאנוניות על הים התיכון. בנוסף, הקורס ישפר את מיומנות התלמידים בקריאה ובניתוח טקסטים היסטוריוגרפיים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס, התלמידים ירכשו הבנה רחבה של הסוגיות המהותיות בהיסטוריה ובהיסטוריוגרפיה של הים התיכון ותרבויות ים תיכוניות. בנוסף, הניסיון שהתלמידים ירכשו בקריאה ובניתוח טקסטים היסטוריוגרפיים יסייע להם להתמודד עם מטלות ואתגרים אקדמיים בקורסים אחרים.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות ודיונים בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

נושאי הקורס: □□□□□□□□

1. מבוא

2. הים התיכון בעת החדשה המוקדמת

David Abulafia, *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean*. New York, 2011, 392-427.

3. היסטוריה וגיאוגרפיה בים התיכון I

Braudel, Fernand. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. 1. Tr. Sian Reynolds. Berkeley, 1995. 17-22 [Preface to the First Edition]

4. היסטוריה וגיאוגרפיה בים התיכון II

Braudel, Fernand. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. 1. Tr. Sian Reynolds. Berkeley, 1995. 103-148 [The Heart of the

---

Mediterranean].

5. רשתות מסחר יהודיות בים התיכון

Francesca Trivellato, "The Port Jews of Livorno and their Global Networks of Trade in the Early Modern Period," *Jewish Culture and History* 7:1-2 (2004), 31-48.

6. שבויים בים התיכון I

Daniel Hershenzon, *The Captive Sea: Slavery, Communication, and Commerce in Early Modern Spain and the Mediterranean*, Philadelphia, 2019, 1-16.

7. שבויים בים התיכון II

Herzig, Tamar. "Slavery and Interethnic Sexual Violence: A Multiple Perpetrator Rape in Seventeenth-Century Livorno," *The American Historical Review* 127:1 (2022), 194-222.

[עבודת אמצע]

8. ההתפשטות הקולוניאלית בים התיכון

David Abulafia, *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean*. New York, 2011, 545-561.

9. מהגרים ים-תיכוניים בצפון אפריקה

Julia Clancy-Smith, "Making a Living in Pre-Colonial Tunisia: The Sea, Contraband and other Illicit Activities, c. 1830-81," *European Review of History* 19:1 (2012): 93-112.

10. מהגרים ים-תיכוניים במארסיי

Mary Dewhurst Lewis, "The Strangeness of Foreigners: Policing Migration and Nation in Interwar Marseille," *French Politics, Culture & Society* 20:3 (2002): 65-96.

11. נהדה ואוריינטליזם בקהיר

Samah Selim. *Popular Fiction, Translation and the Nahda in Egypt*. Cham, 2019. 47-69.

12. ים תיכוניות ופוליטיקה של זהויות

אלבר קאמי, אדם הראשון, תל אביב, 1995.

13. הים התיכון כאתיקה

כהנוב, ז'קלין. ממזרח שמש. תל אביב, 1978.

חומר חובה לקריאה:

נושאי הקורס: □□□□□□□□

1. מבוא

2. הים התיכון בעת החדשה המוקדמת

David Abulafia, *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean*. New York, 2011, 392-427.

3. היסטוריה וגיאוגרפיה בים התיכון I

Braudel, Fernand. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. 1. Tr. Sian Reynolds. Berkeley, 1995. 17-22 [Preface to the First Edition]

4. היסטוריה וגיאוגרפיה בים התיכון II

Braudel, Fernand. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. 1. Tr. Sian Reynolds. Berkeley, 1995. 103-148 [The Heart of the Mediterranean].

5. רשתות מסחר יהודיות בים התיכון

Francesca Trivellato, "The Port Jews of Livorno and their Global Networks of Trade in the Early Modern Period," *Jewish Culture and History* 7:1-2 (2004), 31-48.

6. שבויים בים התיכון I

Daniel, Hershenzon, *The Captive Sea: Slavery, Communication, and Commerce in Early Modern Spain and the Mediterranean*, Philadelphia, 2019, 1-16.

7. שבויים בים התיכון II

Herzig, Tamar. "Slavery and Interethnic Sexual Violence: A Multiple Perpetrator Rape in Seventeenth-Century Livorno," *The American Historical Review* 127:1 (2022), 194-222.

[עבודת אמצע]

8. ההתפשטות הקולוניאלית בים התיכון

David Abulafia, *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean*. New York, 2011, 545-561.

9. מהגרים ים-תיכוניים בצפון אפריקה

Julia Clancy-Smith, "Making a Living in Pre-Colonial Tunisia: The Sea, Contraband and other Illicit Activities, c. 1830-81," *European Review of History* 19:1 (2012): 93-112.

---

10. מהגרים ים-תיכוניים במארסיי

Mary Dewhurst Lewis, "The Strangeness of Foreigners: Policing Migration and Nation in Interwar Marseille," *French Politics, Culture & Society* 20:3 (2002): 65–96.

11. נהדה ואוריינטליזם בקהיר

Samah Selim. *Popular Fiction, Translation and the Nahda in Egypt*. Cham, 2019. 47-69.

12. ים תיכוניות ופוליטיקה של זהויות

אלבר קאמי, אדם הראשון, תל אביב, 1995.

13. הים התיכון כאתיקה
כהנוב, ז'קלין. ממזרח שמש. תל אביב, 1978.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 40 %
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 40 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 20 %

מידע נוסף / הערות: